

N:o 45.

Af Herr A. O. Wallenberg: *Om ändring i §§ 60 och 65 Riksdags-ordningen.*

Den representationsförändring, som beslutades år 1865, var utan tvifvel ett stort framsteg, men ingalunda må man föreställa sig, att densamma med ens kunde blifva så fullkomlig, att inga vidare reformer erfordrades. Alla äro emellertid derom eniga, att riksdagsmannakallet nu är mera maktpåliggande än förr. Det är derföre af stor vigt, att den valde representanten utvecklar sjelfständighet och icke ryggar tillbaka för att i hvarje fall öppet uttala sin mening. Den slutna omröstningen var berättigad för den *sjelfskrifne* riksdagsledamoten, men är oberättigad för den *valde*, ty de väljande hafva ingen annan utväg att lära känna och med säkerhet bedöma sin representant än genom den öppna omröstningen. Att man anser detta vara händelsen bevisas bland annat af det kända förhållande, att, då stora frågor förekomma till afgörande, uppstå representanter i långa rader och begära ordet, äfven sedan diskussionen uti ämnet redan är uttömd, blott för att i protokollet få antecknadt huru de i frågan rösta. Denna tidspillan undvikas genom öppen omröstning. Sluten omröstning kan bidraga att kasta skugga på de samvetsgrannaste representanter. Om det politiska lifvet på ett naturligt sätt skall utveckla sig, vinnes detta just genom den öppna omröstningen, ty representanten lär derigenom att med frimodighet uttala sina åsikter. Den skuggrädde och osjelfständige torde till en början finna den öppna omröstningen afskräckande, men då ingenting berättigar till den förutsättningen att skuggrädde ledamöter förefinnas i Riksdagen, återstår ju af den öppna omröstningens införande endast fördelarne, nemligen: att landet verkligen lär känna sina representanters åsikter och dernäst den anförda tidsvinsten.

Redan från det nya representationssättets början infördes öppen omröstning uti Stats-Utskottet, och ingen anledning finnes att ångra den åtgärden. Ett annat erfarenhetsrön kan jag åberopa såsom under tio år

ledamot af Stockholms stadsfullmäktige, der öppen omröstning alltid eger rum. Uti denna församling hafva heta strider förefallit, men aldrig har jag hört någon beklaga sig öfver förpligtelsen att öppet uttala sitt *ja* eller *nej*, då voteringspropositionen skolat besvaras. Den öppna omröstningen sker der efter namnupprop.

Såsom jag här ofvan erinrat hafva förhållandena framkallat en i sjelfva verket alltid öppen omröstning då stora frågor skola afgöras. Hvarför skall man då behålla den slutna omröstningen vid fattandet af mindre viktiga beslut?

Jag anser äfven att metoden att försegla och aflägga en röstsedel och derigenom låta slumpen tillskapa en majoritet, som i verkligheten icke finnes, är förkastlig. Det är då mycket enklare och rättvisare att anse *paria vota* lika med afslag, ty det är i sjelfva verket en orimlighet att påstå att en Kammare gifvit bifall, med mindre än åtminstone enkel pluralitet vid omröstningen blifvit uppnådd.

På grund af hvad jag nu anfört, får jag vördsamt föreslå att Riksdagen för sin del behagade besluta sådan ändring uti §§ 60 och 65 Riksdags-ordningen:

1:o att all omröstning uti Kamrarne skall ske öppen efter namnupprop;

2:o att vid *paria vota* frågan för den riksdagen anses hafva förfallit.

Om remiss till Konstitutions-Utskottet för grundlagsenlig behandling anhålles vördsamt.

Stockholm den 12 April 1873.

A. O. Wallenberg.
